

אור

הגאולה

הספר שלי אתחלתא דגאולה

7 פר' שמות כ"ג טבת תשע"ג

עיונים ועצות למעשה מתורות רביה"ק ■ עפ"י העמוד היומי בליקו"מ

לוח העמוד היומי			
יום	התאריך בחודש	העמוד בליקו"מ	ליקו"מ יוד"ח"א
שבת	כ"ג	כו:	רל"ט
ראשון	כ"ד	כז:	רמ
שני	כ"ה	כז:	רמ"א
שלישי	כ"ו	כח:	רמ"ב
רביעי	כ"ז	כח:	רמ"ג
חמישי	כ"ח	כט:	רמ"ד
שישי	כ"ט	כט:	רמ"ה

לקוטי-הלכות הלכה למעשה

עפ"י הדין היומי בליקו"מ

הל' גילוח ד' - עד ה' מדרף רל"ג עד דף רל"ט.

א. שערות הפאות והזקן, הם בחינת צמצומים קדושים, שעל ידם עיקר המשכת האמונה. (ד - ד)

ב. ע"י אמת ואמונה, זוכים אח"כ להשגות וידיעות גבוהות מאוד. (ד - ה)

כ"א להתקרב ולדעת מהש"ת, ע"י שום ספירה ומידה, וחכמה ושכל, כ"א ע"י האמונה. כי ע"י האמונה יכולין להכנס לכל המידות, ולהתקרב אליו ית' באמת"

ג. ע"י שעושה משא ומתן באמונה, ושמוח בחלקו, ומאמין שהכול מהש"ת לבד, אזי ממונו ממון דקדושה. (ד - ט)

"וכמו שכלל את אבותינו, והוריד להם המן ארבעים שנה, כמו כן הוא מפרנס אותנו ברחמיו עתה."

ד. כל המלבושים שבעולם הם תיקון גדול, כדי שלא יהיה כח לזוהמת הנחש - עצת הרשעים, להתאחז בהאמת והאמונה, לפגום אותה ח"ו. (ד - י"א)

"כי הלבושים מפסיקים ביניהם, ומרחיקים אותם, מלהתקרב אל האמת והאמונה, כי הלבושים נמשכים מסוד החשמל."

ה. הצדיקים האמתיים ע"י חידושיהם הנוראים, הם מכניסים בנו אמת ואמונה, שע"י"ז אנו זוכים להסתכל על האמת, לסור ע"י"ז מאמונות כזביות, ולהתחזק באמונה הק', אע"פ שאין מבינים בשכל. (ד - י"ג)

ו. עיקר קיבול השכר לעתיד לבוא, הוא לדעת ממנו ית', שכל אחד יזכה לידע ממנו ית', כפי עבודתו, ויגיעתו, וטרחו בזה העולם. (ד - י"ד)

ז. ע"י מי המקוה, חוזרת ונגדלת האמונה בשלמות. (ד - ט"ז)

חשיבות הלימוד

וכן כל מה שנאמר בכל תורה ותורה כי 'לא המדרש הוא העקר אלא המעשה' (אבות א יז). **ושים עינך היטב היטב ותסתכל יפה בכל תורה ותורה. ותשים לבך להבין בכל מקום העובדות, והעצות, והמוסר, וההתעוררות היוצאים משם, על פי פשוטן של דברים. ותבקש מהשם יתברך שיאיר עיניך לזכות לזה להבין הדברים היטב למעשה, כי כל דבריו זכרונו לברכה כולם נצרכים ומוכרחים לעובדות ועצות טובות לעבדו יתברך.** ואפילו בקצת מקומות, אשר לפום ריהטא בהשקפה ראשונה, אין מבינים היטב איך נוגע הענין הזה לעובדה לפי מדרגתו. אף על פי כן באמת יש שם עצות נפלאות והתעוררות נורא לשוב אליו יתברך ממקום שהוא שם, ואם תשים עינך ולבך שם היטב בוודאי תמצא גם שם עצות ודרכים טובים לפי מדרגתך. **כי כל דבריו זכרונו לברכה הם כלליות גדול, וכל תורה ותורה כלול מכל התורה כולה. ומכל בני אדם שבעולם בכל דרגה ודרגה. מן תכלית קצה העליון עד תכלית קצה התחתון.** הינו שעם כל תורה ותורה ושיחה שלו יכול לעבד את השם יתברך הגדול במעלה בתכלית המעלה, וכן אפילו הקטן והפחות בתכלית דיובא התחתונה, יכול גם כן לשוב להשם יתברך, ולמצוא עצות לנפשו, על ידי אותה התורה בעצמה. כי הם כלליות נפלא מאד: (שיחות הר"ן קל"א)

תורה י"ז

ההתפארות והשעשועים

בַּעֲצָמוֹ, יֵשׁ בּוֹ שְׁנוּיִים רַבִּים בְּפָרְטֵי פָרְטֵיּוֹת, בֵּין כָּל אֵיבָר וְאֵיבָר, וְכִיּוֹצֵא בָּזֶה בְּעֵשְׂבִים וְאֵילָנוֹת, וְשָׂאֵר פָּרְטֵי הַבְּרִיאָה, שֶׁבְּכֻלָּם יֵשׁ שְׁנוּיִים רַבִּים מְאֹד, בְּתַמּוּנֹתֵיהֶם, וּבְכַחֲוֹתֵיהֶם, וּבְהִנְהָגוֹתֵיהֶם.²

מטרת הבריאה - ישראל

הש"ת ברא את כל העולם ומלואו, בשביל השעשועים שיקבל מישראל. "כי כל העולם כלו לא נברא אלא בשביל יש"ר, כי יש"ר אצל ע"ה בפתח שבה תחלה, דהינו שהשם יתברך צפה ההתפארות והשעשועים שיקבל מישראל, ובשביל זה ברא את כל העולם."²

כל אחד מישראל, אפילו פושעי ישראל

כל הדברים, והנבראים, וכל מה שיש בעולם, מטרתם בשביל נשמות ישראל, וכל דבר בפרטיות, מכוון כנגד נשמות ישראל בפרטיות, כפי הפאר והנחת רוח שיש להשם ית', מכל אחד ואחד מישראל. "וכן פָּרְטֵי הַבְּרִיאָה הוּא בְּשִׁבְלֵי פָּרְטֵי הַהִתְפָּאָרוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל. כִּי יֵשׁ בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל הִתְפָּאָרוֹת בְּפָרְטֵיּוֹת, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִתְפָּאֵר עִמּוֹ בְּפָרְטֵיּוֹת, וְאֵפִילוּ בְּפָחוֹת שֶׁבְיִשְׂרָאֵל, אֵפִילוּ פִּישְׁעֵי יִשְׂרָאֵל, כֵּן זָמַן שֶׁשֵּׁם יִשְׂרָאֵל נִקְרָא עִלָּיו, כִּי נִקְרָא פִּישְׁעֵי יִשְׂרָאֵל, יֵשׁ בּוֹ הִתְפָּאָרוֹת פָּרְטֵי, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִתְפָּאֵר עִמּוֹ בְּפָרְטֵיּוֹת. וְכֵן בְּפָרְטֵי פָּרְטֵיּוֹת."²

ס"ק א': **הַצְדִּיק מְבַקֵּשׁ וּמְחַפֵּשׂ תְּמִיד לְגִלוֹת הַרְצוֹנוֹת שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. כִּי יֵשׁ בְּכָל דָּבָר רְצוֹן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הֵן בְּכָלל הַבְּרִיאָה, דִּהְיָנוּ מֵה שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רָצָה לְבְרוֹא אֶת הָעוֹלָם בְּכָלל, וְכֵן בְּפָרְטֵי הַבְּרִיאָה, בְּכָל דָּבָר וְדָבָר בְּפָרְט, יֵשׁ רְצוֹן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.**

כח האריה וחולשת היתוש

עולם מלא באין סוף פרטים ברא הש"ת, "מה רבו מעשיך ה'".¹ ובפרטים האלו אין אפילו דבר אחד מיותר, ואין דבר שאין בו סוד, סיבה, ומטרה. הן בצורתו והן באופיו וכוחו. ואת כל זה רוצה הצדיק להבין, ולהכיר מתוך זה את השם יתברך. "כְּגֹן: סְפִינֵי סָה הִיָּה רְצוֹן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁהָאֵרִי יִהְיֶה לוֹ כֵּן וּגְבוּרָה כְּזוֹ, וְכֵן הַתְּמוּנָה, וְכֵן הַטֵּבַע וְהַהִנְהָגָה שֶׁיֵּשׁ לָאֵרִי; וְלַהֲפָנָי, יִתּוֹשׁ קָטָן הוּא תִלְשׁ כֵּן מֵאֵד, וְיֵשׁ לוֹ טֵבַע וְתְמוּנָה וְהִנְהָגָה אַחֶרֶת."²

לפרטי פרטים

"וכן בְּפָרְטֵי פָּרְטֵיּוֹת, כְּגֹן בְּהָאֵרִי בְּעֲצָמוֹ: סְפִינֵי סָה זֶה הָאֵיבָר שֶׁל הָאֵרִי צוּרְתוֹ כֵּן, וְיֵשׁ לוֹ כֵּן וְטֵבַע כְּזֹאת, וְאֵיבָר אַחֵר יֵשׁ לוֹ צוּרָה אַחֶרֶת, וְכֵן וְטֵבַע וְהִנְהָגָה אַחֶרֶת. וְכֵן בְּשָׂאֵר כָּל הַבְּרִיאִים שֶׁבְּעוֹלָם: דוֹמָם, צוֹמָם, חַי, מְדַבֵּר, שֶׁבְּכֻלָּם יֵשׁ שְׁנוּיִים רַבִּים לְאִין מִסְפָּר, בֵּין כָּל אֶחָד לְחֵבְרוֹ, וְכֵן בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד

מכל אחד ואחד, בכל איבר ואיבר שלו, ובכל תנועה ותנועה שלו, יש להשם יתברך נחת רוח אחר. "כי יש בכל איבר ואיבר ובכל תנועה ותנועה של ישראֵל התפארות אחר. ויש לפעמים שאיזה פחות שבישראֵל עושה נענוע עם הפאה שלו, והשם יתברך יש לו התפארות גדול גם מזה."

בכל יום יש התפארות פרטית

כל אחד צריך לדעת ולהאמין, שבכל יום יש להשם יתברך התפארות פרטית ממנו. "כי באקט צריך כל אחד מישראֵל להאמין בעצמו, שבוודאי מאחר שישם ישראֵל וקרא עליו, בוודאי יש בו עדין התפארות פרטי שה' יתברך מתפאר עמו. וכן צריך להאמין בפירוט בכל יום ויום, כי אין יום דומה לחברו."⁶

חשיבות איש הישראלי

ועל כן אסור לבזות שום איש ישראל,⁹ כי בזה שהוא מבזה אותו, הוא מבזה את הפאר של השם יתברך. ואדרבא כל אחד צריך לאהוב את חברו, ולחפש בו רק את הטוב, את הנחת רוח שיש להשם יתברך ממנו, ועל ידי זה הוא זוכה שמגלים לו את כל הסודות שבכל הדברים שבבריאה, ועל כן¹⁰ רבי טרפון ורבי עקיבא אומרים, אלו היינו בסנהדרין לא נהרג אדם מעולם. כי הם ראו כל כך את הפאר והטוב שבכל יהודי, אפילו בפחות שבפחותים.⁹

הצדיק מחפש את התפארות

הצדיק, הרחמן האמיתי,³ שאוהב את ישראל באמת, ומשליך את נפשו מנגד בשביל ישראל, הוא זה שמכיר בגדולת ישראל, ומחפש בהם תמיד התפארות, הן בכלליות, והן בפרטיות בכל אחד ואחד, בכל תנועה ותנועה שעושה, ועל ידי זה הוא זוכה שמגלים לו, את הסודות שיש בכל דבר ודבר.⁴ "והצדיק, על ידי שתבקש וקחפש תמיד, ומוצא ההתפארות שיש בישראֵל בכל ובפרט ובפרטי פרטיות, בכל איבר ותנועה של כל אדם ואדם מישראֵל, על ידי זה יודע ומשיג כל הצינונות של השם יתברך שהיה לו בכל הבריאה, בכלל ובפרט ובפרטי פרטיות."²

מה מטרת הצדיק? מדוע כ"כ חשוב לצדיק להכיר את הסודות שבכל פרט ופרט מהבריאה? אלא שמכל פרט ופרט של הבריאה מתגלה השי"ת, ועל כן הצדיק מחפש לגלות בכל דבר מהבריאה, את הסודות וההשגות, שעל ידי זה הדבר משיגים ומכירים את השי"ת. "על זה טובבת תמיד כל עבודתו ועסקיו של הצדיק האמת, למצוא ולקבל בגנוזי דמלכא, המתנות הטובות האלה, שהן הן אהבותיו יתברך."⁵

הלבושים בשביל גילוי האור

כשיש אור גדול, ואי אפשר לראותו מרוב חוזק, אזי מלבישים אותו, ומכסים אותו, וכך יכולים לראות את האור ולהשיגו. כמו כן אורו האין סופי של השם יתברך, אי אפשר להשיגו, כי אם על-ידי לבושים רבים, המצמצמים את האור שיכלו להשיגו, וכל הדברים שיש בעולם הזה, הם כלים לאורות גבוהים ונפלאים, שלא היה שייך להשיגם, לולא גשמיות הכלים, שהם מלבישים על האור, שיכלו להשיגו. "שדייקא מריבוי אורו יתברך בלי גבול וסוף, אין ביכולת הנבראים, לקבל ממתנות תענוגי השגותיו, עד שמלביש להם מקודם את האור, בכמה לבושים וכלים. וכל התהוות הלבושים והכלים, אי אפשר שיהיו נעשים, רק מהעולם המעשה והאדמה הזה."⁵

וראה גם לשון הדרת מלך: "אין דרך לידע ולאשתמודע מעילאי, שידעו בני אדם השתלשלות מדרגות העליונים, כי אם מבריאת שמיא וארעא ותולדותיהם, שהם דוגמת דפוס חותם של העליונים."¹¹

המשכת שפע

כפי הנחת רוח, והמשכת שפע המצוות מלמטה, שהם השעשועים וההתפארות שיש להשם יתברך מעם ישראל,⁸ כפי זה נמשך שפע, וחידוש העולם מלמעלה.⁷ "ובכל יום ויום עולה התפארות פרטיים מכל אדם ואדם מישראֵל, כפי מעשיהם באותו היום. שעל ידי זה הקדוש ברוך הוא מחדש בטוב בכל יום תמיד מעשה בראשית, שהכל על ידי ההתפארות שתקבל מישראֵל מכל אדם ואדם בכל יום בפרט, כי כמו שתחלת הבריאה בכלל ובפרט פרטיות,

לא היתה פי אם בשביל ההתפארות שיקבל מישראֵל בכלל ובפרט ובפרטי פרטיות, כמו כן עתה ה' יתברך מקיים העולם בחסדו בכל יום ויום, רק בשביל ההתפארות שתקבל מישראֵל בכלל ובפרט וכו'.⁶

לברך ולפאר ליצור

האדם צריך תמיד לשמח את השם, ולעשות מצוות ומעשים טובים, שעל ידי זה נמשך שפע למעלה, וכפי שממשיך שפע למעלה, כך זוכה שמשיעיים לו גם-כן שפע וברכה. "וכמו שיקראו בנותינו זכרונם לברכה, בכל יום ויום תן לו מעין ברכותיו, הינו שתראה שיעלו מסך שעשועים והתפארות הרבה בכל יום מעין הברכות וההשפעות שנתקשרין בכל יום, כי הא ברא תליא כפי ההתפארות שעולה מסונו כן זוכה לקבל שפע הרבה וכמו כן הוא צריך לברך ולפאר יותר ליוצרו. ועל ידי זה יהיה נמשך לו עוד שפע טובה וברכה הרבה."⁶

אינו דואג על הפרנסה

על ידי שידוע את כל זה, הוא לא דואג על הפרנסה כלל וכלל, כי יודע שכל השפע תלוי רק בהתפארות והשעשועים העולים למעלה, ולא בכח זרוע בשר. "ומי שתאמין בזה באקט ובאמונה שלמה בוודאי לא ידאג על פרנסה, כי בוודאי יבטח בה' שיקושך לו שפע דבר יום ביומו, על ידי ההתפארות שתקבל מכל ישראֵל בכלל ובפרט וכו'. עד שבוודאי מקבל מסונו בעצמו גם כן איזה התפארות בכל יום, כפי חלקו שיש לו בעולם שעל ידי זה מתקנים ומתחדש זה החלק בעולם, אשר קשם נמשך והשפע והחיות לכל העולם, כי מאחר שיש לו חלק בחיות וקיום העולם באותו היום, בוודאי יהיה נמשך לו חיות ושפע באותו היום. וכמו שאוקרים, ברוך ה' יום יום יעמס לנו האל ישועתנו סלה."⁶

1. תהילים ק"ד. 2. לשון רביה"ק בתורה. 3. תורה ח' א"ב. 4. עיין בפנים עוד בעומק הענין, חה לשון מוהרנ"ת שם: "ומהם תוכל להבין גדלת הבורא יתברך, וגדלת ישראֵל, וגדלת הצדיקים אמתים". 5. ביאור הליקוטים. 6. ליקו"ה חו"מ - טוען ונטען ה. 7. בתורת הסוד, זה נקרא המשכת מ"ד ומ"ג, שכפי המשכת מ"ג מלמטה, כך נמשך מלמעלה שפע מ"ד. 8. מבואר שם ליקו"ה. 9. באר הנחל. 10. מכות פרק א'. 11. דף קי"א.

תורה י"ח

העיקר הוא התכלית

ואחר כן נבנה ונשלם הבית. נמצא שלמות הבית, שהיא תכלית הבנין וסופו, הנה במחשבה תחלה. נמצא שהתכלית הוא קרוב למחשבה ביותר מהתחלת הפעשה.

תכלית החיים

בכל דבר עיקרו הוא התכלית והמטרה, ולא האמצעי שהוא רק הדרך לבוא למטרה, ומטרת

ס"ק א': ותכלית של כל דבר הוא מחבר להפחשבה והשכל, יותר מהדבר שזה התכלית בא מסונו, וקרוב התכלית להפחשבה בקרוב יותר מהדבר, כי סוף מעשה במחשבה תחלה; נמצא שהסוף והתכלית הוא תחלה בפחשבה וקרוב לה, ומתחלת נשתלשל הפעשה. למשל: כשעולה במחשבה לבנות לו בית, בוודאי הבית אינו נבנה בבת אחת, אלא צריך להכין עצים, ולסתת ולבנות כל עץ ועץ לפי צרכו,

ותכלית החיים הוא שעשוע עולם הבא. "ידע, שהתכלית של הבריאה הוא שעשוע עולם הבא."¹

שעשוע עולם הבא

האדם ירד לעולם לחיים זמניים, על מנת לזכות על-ידי מצוותיו ומעשיו הטובים לחיים נצחיים בעולם הבא - לתענוגי שעשוע עולם הבא. "שעשוע ותענוג עולם הבא,

המאמר הזה עמוק מאוד,
ועניניו דקים ורוחניים מאוד
כמובן לכל מעיין, אך אף על פי כן לא
מנעתי עצמי, לבאר בו קצת הנלע"ד
כפי פשוטו של דברים, לבד מהנסתרות
שיש בו, שהוא עין לא ראתה וכו'.

(פרפראות לחכמה - תו"ח)

אֵת בּוֹרְאֵיךְ בְּיָמֶיךָ חָחֹרְתִיךְ, עַד אֲשֶׁר לֹא יָבֹאוּ
יָמֵי הַקְּצֵה, וְהִגִּיעוּ לְשָׁנִים אֲשֶׁר תֵּאָמַר אֵין לִי בְהֶם
חֶפְצִי. "כי באמת זהו עיקר השלימות, לדבק
את עצמו בזה התכלית גם בעולם הזה, כי מה
שהעולם רחוקים מהתכלית, הוא מחמת שהם
לעת עתה בעולם המעשה. והתכלית הוא בחינת
'סוף המעשה'. כי שעשוע עולם הבא הוא בסוף
עולם המעשה, בבחינת 'היום לעשותם, ולמחר
לקבל שכרם'. ואדרבא עיקר השכר יהיה על שזה
התכלית, רחוק בטבע ממחשבות בני אדם, ועל
ידי זה יש בחירה." ⁵

1. תורה י"ז ס"ב ב'. 2. לקוטי תפילות חלק שני - תפילה ז.
3. ליקו"ה יו"ד - מעונן ומנחש ג. 4. קהלת פרק יב.
5. פרפראות לחכמה.

סיפור

האמנם, שיחת חולין???

יקר וגדולה וכבוד כזה? ובפרט כי קודם התפילה
דיבר עם הרבנית מענין בישול המאכלים... והיה
אז מוכתר בטלית ובשני זוגות תפילין! ושתי נעות
עשה, הירבה שיחה עם האישה ובטלית ותפילין
וקודם התפילה בדברים בטלים, ועוד יתרה על הכל
שדיבר בבית המדרש בעת תפילת אדמו"ר לפני
התיבה ובלבל כל המתפללים בהברת קולו לדבר
עם איש בזוי כדומה לו... היכול אוכל לעצור במילין
נגד פני הרב?"

נענה לו הרב הק' ר' שמעלקא ופתח ואמר:

"הנה איתא בגמרא: **"רב לא שח שיחת חולין מימיו"**
יש תמיהה על זה. וכי כל התנאים והאמוראים דברו
שיחת חולין חס ושלום?! ומה זה שמשבח לרב בזה?
ועוד לפי הנראה כי מלתא זוטרא היא לגבי דרב...

אבל באמת הפירוש הוא כך: **"רב לא שח שיחת
חולין"** - אף כשדיבר בדברים בטלים גשמיים לפי
הנשמע להמוני! באמת אף אלו הדיבורים לא היו
שיחת חולין רק עשה בהם יחודים גדולים. **"מימיו"** -
מתחילת היום עד הלילה עשה כן, שדיבר עם הכל
כל חפצם בשיחת חולין ודברים בטלים וגשמיים
ובאמת עשה בהם יחודים גדולים ויכול היה להחזיק
המוחין בעבודה כזו כל היום כסדר! ולכן שבחוהו
רז"ל בזה אשר לא כן נמצא כזאת בשאר התנאים
שלא יכלו להחזיק המוחין בעבודה רמה כזו רק
שלוש שעות ואח"כ נפלו ממדרגתם.

כמו כן הרב ר' לוי יצחק הלזה יכול לאחוז המוחין
כל היום כולו ולדבר דיבורים הנראה לשיחת חולין
ודברים בטלים ולייחד בהם יחודים נוראים כמדרגת
רב התנא הגדול. מה שאין כן אני, סיים הרב ר'
שמעלקא "איני יכול להחזיק המוחין רק שלש
שעות כדרך שאר התנאים..."

(ספר מפעלות הצדיקים)

הוא יישר אורחותיו

על-ידי שכוונתו בכל דבר, לשם שמים באמת,
על ידי זה הוא זוכה שהשם יתברך מוליך אותו
בדרך האמת. "וְזֶה בְּחִינַת בְּכַל דְּרָכַיךְ יָדְעוּהוּ,
הַיְנוּ לִכְנֹן בְּכַל דְּרָכָיו בְּשִׁבְלֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁזֶהוּ
הַתְּכַלִּית הָאֲחֵרוֹן וְזֶהוּ הָאֲחֵרוֹן, כִּי אֵז
בְּנֵדְאֵי יוֹלִיכְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר, וְיִשְׁפִּיעַ
עֲצוֹת וְכוֹנוֹת אֵיךְ לְהַתְנַהֵג בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר." ³

שקר העולם הזה

כשחש ושלום אין כוונת האדם לשם שמים, אזי
כל הצלחותיו הגשמיות אינם כלום. "אם אין
פְּנוֹתוֹ לְשָׁמַיִם בְּאַיִזָּה אִפְּן שֶׁיִּהְיֶה נַע לוֹ, כִּי אֲפִלוּ
אִם יִהְיוּ מֵה יְהִיָּה סוֹפּוֹ וְתִכְלִיתוֹ שֶׁל הַסּוּמֹן, וְכָל
יִמְיוֹ פְּעַס וּמְקַאֹבּוֹת, וּמְרַבָּה דְּאָגָה מָאָד, וְעָרַם
יָשׁוּב לְבֵית עוֹלְמוֹ, וּמְאֹמָה לֹא יִשָּׂא בְּעַמְלּוֹ, וְכָל
עֲפֹת שֶׁשָּׂא כֹן יִלְךְ, וּמָה יִתְרוֹן לוֹ שֶׁיֵּצֵא לְרוּחַ, כִּי
אֵין מְלוּיָן לְאָדָם לֹא כֶּסֶף, וְלֹא זָהָב, וְלֹא אֲבָנִים
טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת, אֶלָּא תוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים
בְּלְבָב." ³

הבחירה כאן בעולם המעשה

גשמיות העולם מקשה מאוד לזכור ולראות את
המטרה האמתית, אך דווקא זהו נסיון הבחירה
של כל אחד. כמאמר החכם מכל האדם" ⁴ 'זִכְרְךָ

שהם אריכת הימים והשנים,
חיים טובים וארוכים באמת,
שהם המקיפים שלמעלה
מהזמן, שהם רב טוב הצפון
וגנוז ליראיך. אשר כל הזמן של
כל העולם הזה מה שהיה ומה שיהיה אינו עולה
כלל כנגד יום אחד, ואפלו כנגד שעה אחת של
העולם הבא, שהוא למעלה מהזמן, שהוא יום
שכולו ארוך וטוב, אשרי מי שיזכה לזה." ²

העיקר הוא הכוונה

אין זוכים להגיע לתכלית? אין זוכים למלא את
התפקיד כאן בעולם הזה? הכל תלוי בכוונה,
בפנימיות. להסתכל בכל דבר על התכלית - מהו
רצון השם יתברך. "הכל הולך אחר הפְּנוֹת וְרַחֲמֵי
לְבָא בְּעֵי. וְעַל כֵּן מִי שֶׁחָסַע עַל נַפְשׁוֹ, וּמִסְתַּכֵּל עַל
הַתְּכַלִּית הָאֲחֵרוֹן, וְכָךְ דָּבַר שֶׁשְׂעוּלָם הוּא מְכֻנָּן
כְּכֵן שֶׁיִּשְׁיֵג עַל יְדֵי זֶה הַתְּכַלִּית הָאֲחֵרוֹן, שֶׁהוּא
בְּחִינַת שְׁעִשׂוֹעַ עוֹלָם הַבָּא, לְהַכִּיר וּלְדַעַת אוֹתוֹ
יִתְבָּרַךְ, אֵף עַל פִּי שֶׁגַם בְּעִבּוֹדָתָהּ יֵשׁ כְּפוֹה וְכַפּוֹה
דְּרָכִים לִפְנֵי הָאָדָם, בְּאַיִזָּה דְרָךְ יִזְכֶּה לְהַשְׁיֵג
עֲבּוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּשִׁלְמוֹת בְּאַקְתָּ. אֵף עַל פִּי כֵן אִם
עָקַר פְּנוֹתוֹ בְּאַקְתָּ לְשָׁמַיִם בְּכָל דְּבַר כְּדֵי לְהַשְׁיֵג
הַתְּכַלִּית הָאֲחֵרוֹן הָאֲמִתִּי, אֵזִי בְּכָל דְּבַר שֶׁיֵּצֵא
וְאֵיזָה דְרָךְ שֶׁיִּתְנַהֵג, בְּנֵדְאֵי יִזְכֶּה אֶל הַתְּכַלִּית
וּבְלְבָב שֶׁלֹּא יִסּוֹר מִדְּבַר הַתּוֹרָה." ³

היא זה בתחילת בואו של הרב הצדיק הק' ר' לוי
יצחק מבארדיטשוב להרב הצדיק הקדוש ר'
שמעלקא מניקלשבורג - זכותם תגן עלינו.

בהגיעו לחצר-הרב היה מעוטף בטלית ומוכתר
בתפילין בשני זוגות יחד, כידוע שדרכו בקודש של
ר' לוי יצחק מבארדיטשוב זצוק"ל היתה שהניח
ב' זוגות תפילין ביחד. והנה, תיכף נכנס לבית
שמששלים שם, כך בעודו מעוטף בטו"ת, ושאל
להרבנית מה המה התבשילים המתבשלים על
סעודת הצהריים (!!!) אף שהיה לפלא עצום בעיניה
שאדם כזה, הנראה לתלמיד-חכם, ידבר דברים
בטלים כאלו, ובפרט כשהוא מעוטף עוד בטלית
ותפילין, מכל מקום מרוב צדקותה וענוותנותה
השיבה לו על דבריו...

אח"כ שאל אותה עוד פעם אם הנשים המרקחות
והמבשלות יכולות לבשל היטב (!!!) ועוד שאלות
כאלה... והיא השיבה לו על כל דבריו.

כאשר ראו זאת אנשי החצר ובפרט תלמידי הרב
הקדוש ר' שמעלקא זצוק"ל, חשבוהו לזולל וסובא
וכלי ריק אף על-פי-כן לא הכלימוהו ברבים.

אחרי זאת, המשיך והלך האורח הרב ר' לוי יצחק
לבית מדרשו של הרב ר' שמעלקא גם כן מעוטף
בטליתו ומוכתר בשני זוגות תפילין. בבואו שמה
לביהמ"ד מצא איש אחד נבזה וחדל-אישים ודיבר
עימו כל משך זמן התפילה בדברים בטלים, דברים
של מה-בכך... כפי הנשמע לכל אוזן שומעת.

והיה מנהג הרב ר' שמעלקא להתפלל בעצמו לפני
התיבה מתחילת התפילה עד גמירא. להתפלל
בהתלהבות גדולה ומופלאה ולעורר גם אחרים
באופן שאין לשער (והתלהבות דהרב ר' לוי יצחק
בעת התפילה כנודע דרכו בקודש, כל זה קיבל

לימוד תורה בימי השובבי"ם

ולמי שתורתו אומנתו ויושב באהלה של תורה יקבל עליו ללמוד בתדיר, ויכלול בתוך תורתו שזה לתענית הדיבור, שכתבו הרבה בזה. ואם יצרו תוקפו יתחיל בתענית שעות לתענית הדיבור, וכמו שהזהיר הרה"ק מו"ה אלימלך על קודם התפילה, כאשר להדיא בהנהגות האדם אות ט', וכן בספר בעש"ט פרשת נח אות ל"א עיין שם, וימשיך עכ"פ עד חצות, ואח"כ יוסיף עוד איזה זמן, עד שירצהו השם הטוב שיכנס בו חמדה דאורייתא, להמנע מכל דברים בטלים ולהיות תורתו אומנתו, ולזכות לחיי העוה"ז וחיי עוה"ב.

לזה את אחי אנכי מבקש, נקומה נא בלילות לזעוק לאבינו שבשמים בעוד ליל שעדיין בחשיכה יתבינו, שיותר מתשע עשרה מאות שנים אשר מפני חטאינו גלינו מארצינו, שיקרב פזורינו מבין הגוים ונפוצותינו יכנס מארבע כנפות הארץ ולהביאנו אל המנוחה ואל הנחלה ונעבדנו ביראה כימי עולם וכשנים קדמוניות אכיה"ר. (שו"ת דברי יציב)

לחדד את השכל

באיזו שנה נפטר **אדל בת רבינו**
ובאיזה גיל היא היתה?

התשובה משבוע שעבר: רביה"ק נסע ללעמבערג בשנת תקס"ח

לקוטי מוהר"ן

תורה י"ז

בכל דבר שהשם ברא יש סוד מיוחד וגם סיבה מדויקת למה הוא נראה כך.

הצדיקים אוהבים כל יהודי, לא מעליבים אף אחד... ומחפשים את הנחת רוח שיש לה' מכל אחד ואחד.

על ידי זה הם זוכים שמתגלים להם כל הסודות שיש בכל הדברים שבועלם.

ואלה שמות בני"י. שאמרו רז"ל (זח"ג רמג ע"ב) ששלשה דברים נקראו ברית דהיינו **שבת ומילה ותורה**. וזה הוא שמות, שי"ן הוא שבת, מ"ם הוא מילה, וא"ו תי"ו הם תורה, וא"ו הוא תורה שבע"פ שהוא ששה סדרי משנה, ותי"ו הוא תורה שבכתב. הבאים מצרימה, במצרים, וצריכים לשמור השלש בריתות הללו שהוא תיקון הברית. וזה התיקון הוא דייקא באלו הסדרות היינו שובבי"ם שזה הי' יציאת מצרים כידוע למבין. רק שיראה כשישמור את השלש בריתות, שיעשה הכל בדחילו ורחימו ובמס"נ לשם הבורא ב"ה, אזי הוא תיקון גמור ושובר את המחיצה המפסקת בינו לבין הבורא ב"ה, כי בלאו הכי אין עושה כלום, וח"ו עתיד ליתן דין וחשבון על זה - שלא עבד את הבורא במס"נ לשבר המחיצה.

(תולדות אהרן - פרשת שמות)

וזהו פרשיות השובבי"ם שהוא זמן תשובה לבנים שובבים בתיקון הברית בדבר שאין התשובה מועלת כמו שמובא בזה, אבל יש לו תיקון על ידי דברי תורה שהוא מחכמה שהוא למעלה מתשובה שהוא מבינה.

שובו בנים שובבי"ם שאמרו (יומא פ"ו א) דמעיניקא שובבים אתם. שהתשובה רפואה למפרע, ולא כבעל מוס שנתרפא. והיינו שאחר שנעשה זדונות כשגגות על ידי התשובה מיראה מצד האדם באתערותא דלתתא. ה' יתברך מעורר באתערותא דלעילא שובו בנים שובבי"ם דמעיניקא שובבים אתם לעשות תשובה מאהבה. **על ידי דברי תורה שזה תיקון גם לפגם זה** כמו שאמרנו ממה שנאמר ולכל בשרו מרפא. ויהיה נעשה מתוקן מעיקרו.

(ר' צדוק הכהן מלובלין - פרי צדיק)

אבל יסוד ועיקרון של הדברים לטהר הנפש מכל חלאה וזוהמה הוא ע"י לימוד התורה, כמ"ש בנתיב מצותיך. ובגליון על המט"א סימן תר"ג הביא מהגה"ק בעל דעת קדושים עה"פ לאמר לאסורים צאו, שדרשו חז"ל אלו ת"ח שאוסרין עצמן למקרא ולמשנה ולהגדה, שהת"ח אוסר עצמו בילדותו לתורה והיצה"ר מבטלו וקשה עליו כמות, ואפ"ה ממית עצמו על ד"ת להגות בה, והן הן הסיגופים גדולים יותר מכל סיגופים שבעולם, ללמוד תורה יום ולילה, וזה שאמר שלמה אף חכמתי עמדה לי החכמה שלמדתי באף, אבל לעתיד כשיתגלה נועם אור תורה יאמר לאסורים צאו עיין שם. וזה לת"ח בני תורה אשר תורתם אומנתם, עכ"פ בימי השובבי"ם ישבו באהל תורה יום ולילה והפוך בה והפוך בה, שאור תורה תחייהו. ולמי שא"א עכ"פ ילמוד ב' דפים גמרא ותוס' או חמשה דפים עם רא"ש, ויוכל לחזור עליו כ"פ יום אחר יום שיהא רגיל על לשונו, ואז יוכל להוסיף עוד כפי דעתו והשגתו.

ונבחרו אלו הפרשיות, כי בהם נמצאו ענינים של תשובה, תפלה, וצדקה, **ותלמוד תורה נגד כולם**. ואלו הארבע הם ארבע רוחות העולם, והם ארבע חומות העולם. והנה כל חומה וחומה היא כפולה, כמו שנאמר (איכה ב, ח) 'ויאבל חל וחומה', פרש רש"י, שורא ובר שורא, חומה נמוכה שכנגד חומה גבוהה. כל אלו הארבע הם כפולות.

התשובה היא על שני פנים: האחד, התשובה הנגלית, הסגופים והתעניות, וכל תשובת המשקל, והכתוב השני, התשובה הנסתרת, דהיינו התשובה בלב שלם, ותשובה מאהבה ולא מיראה. והיא התשובה האמת באמת ובלב שלם, ולזו התשובה נקרא אמת, על שם מידת האמת. הרי 'תשובה' בפועל, ותשובת אמת.

'תפילה' נחבר אליה העבודה, כמאמר רבותינו ז"ל איזהו עבודה שבלב הוי אומר זוהי תפילה. והתפילות במקום תמידין תקנום, הרי עבודה ותפילה.

'צדקה' היא כפולה, דהיינו גמילות חסדים, כי גמילות חסדים וצדקה יחדו ידבקו, וגמילות חסדים שייך במה שבין אדם לחברו, אבל בכלל הצדקה הוא גם כן השייך לגבוה, כגון קדושת מזבח, וקדושת בדק הבית ובנינו, אף שהכל מאת ה', מכל מקום לנו לצדקה תהיה נחשב.

'תורה' היא בשביל הדין, כמו שנאמר (שמות יח, טז) 'והודעתני את חוקי האלהים ואת תורתיו', למען דעת מה לעשות בין דין לדין. **וכל התורה היא לידיעת הדין, לכל דיני תורה בכלל**, ובפרט אין לך מקצוע כדיני ממונות, על כן סמך 'ואלה המשפטים' לעשר דברות, מה אלו מסיני אף אלו מסיני.

הרי מתחברים אלו הכללים שמסרו לנו חכמי המשנה שהם קיום ועמוד העולם, דהיינו תורה, עבודה, גמילות חסדים, דין אמת ושלוש. גם שלש אלה המזכרים בדברי רבותינו ז"ל ונוודעים ומפרסמים לכל, והם: תשובה תפלה צדקה, והם ארבעה זוגות, א' תשובה ואמת. ב' עבודה ותפלה. ג' תורה ודין. ד' צדקה וגמילות חסדים. נשאר עמוד השלום, הוא החותם מכל ארבעה זוגות האלו, כי אם אין שלום אין כלום, כמו שנאמר 'האמת והשלום אהבו'. (הש"ה הקדוש - שמות - שובבי"ם)

ועיקר התשובה הוא ע"י תורה ותפלה וצדקה. כל אחד ואחד לפי יכולתו, **ובפרט בלימוד תורה שבע"פ, ולברר הלכה בליבון ובירור יפה**, בזה הוא מקבץ חלקי הטוב, והניצוצין קדישין, ומברר אותן מתוך הקליפות, להוציא בולעם מפייהם. בסוד חיל בלע ויקיאנו, (איוב כ, טו) וזהו עיקר התיקון של פגם הברית. כי לימוד תורה שבע"פ בכוננת הלב, ובראת שמו ית' הנכבד והנורא. וכש"כ מי שזוכה ללמוד תורה לשמה ממש, וע"י תשובה כראוי מאסף ומייחד כל חלקי הטוב והניצוצין קדישין למקורן ולשושן. (אוהב ישראל - פרשת ויחי)